Név: ..... osztály:....

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. október 2

ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2007. október 24. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma		
Tisztázati		
Piszkozati		

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTÉRIUM

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak nem programozható számológép használható!

A teszt jellegű kérdéseket a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani!

A feladatok megoldása a felügyelő tanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk a saját nevét!

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A behelyettesítés indokolt esetben normál alakban történjen. A végeredményt a következő formátumban kell megadni:

kiszámítandó mennyiség = számérték x mértékegység (pl. $R = 1.5 \text{ k}\Omega$).

A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent.

A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

Teszt

Maximális pontszám: 40

1.) Határozza meg a $\rho = 0.0175 \ \Omega \cdot \text{mm}^2/\text{m}$ fajlagos ellenállású, $l = 20 \ \text{m}$ hosszúságú, $A = 0.25 \ \text{mm}^2$ keresztmetszetű huzal egyenáramú ellenállását! (3 pont)

R =

2.) Határozza meg a megadott párhuzamosan kapcsolt ellenállások eredőjét! Adatok: $R_1=1,2$ k Ω , $R_2=2$ k Ω , $R_3=3$ k Ω . (3 pont)

R =

3.) Egészítse ki a táblázatot! A táblázatnak egy síkkondenzátor lemezfelületének és kapacitásának az összefüggését kell kifejeznie! (4 pont)

A (cm ²)	5	10	15	20	25
C (pF)			60		

4.) Határozza meg az $R = 100 \Omega$ ellenállású, P = 2 W megengedett teljesítményű ellenálláson áthajtható legnagyobb áramerősséget! (3 pont)

I =

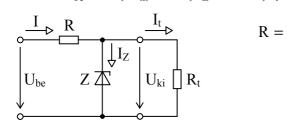
5.) Egészítse ki a táblázatot! A táblázatnak az induktív reaktancia frekvenciafüggését kell kifejeznie. (4 pont)

f (Hz)	100	150	200	250	300
$X_{L}\left(\Omega \right)$			40		

6.) Határozza meg a váltakozó feszültségre kapcsolt párhuzamos R-C kapcsolás áramfelvételének effektív értékét, ha $I_R = 20$ mA, $I_C = 15$ mA! (3 pont)

I =

7.) Határozza meg a Zener-diódás feszültségstabilizátor R ellenállásának értékét! Adatok: $U_{be} = 9V$, $U_{ki} = 6V$, $I_Z = 5$ mA, $I_t = 10$ mA. (4 pont)

8.) Határozza meg a B = 100 egyenáramú áramerősítési tényezőjű, $I_B = 20 \mu A$ bázisáramú bipoláris tranzisztor emitteráramának pontos értékét! (3 pont)

$$I_E =$$

9.) Határozza meg egy erősítő teljesítményerősítését! Adatok: $u_{be} = 5 \text{ mV}$, $i_{be} = 1 \mu A$, $u_{ki} = 200 \text{ mV}$, $i_{ki} = 50 \mu A!$ (3 pont)

$$A_p =$$

10.) Rajzoljon invertáló erősítő kapcsolást 1 db műveleti erősítő és 3 db ellenállás felhasználásával! (4 pont)

11.) Írja fel és egyszerűsítse az alábbi logikai hálózat által megvalósított függvényt! (3 pont)

$$A \xrightarrow{\qquad \qquad \qquad } B \xrightarrow{\qquad \qquad } F =$$

12.) Írja fel az alábbi logikai függvény sorszámos alakját! A legnagyobb helyiértékű változót "A"-val jelöltük. (3 pont)

$$F^4 = A \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} \cdot D + \overline{A} \cdot B \cdot \overline{C} \cdot \overline{D} + A \cdot B \cdot C \cdot D$$

$$F^4 =$$

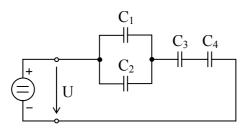
Feladatsor

Maximális pontszám: 60

1. feladat

Maximális pontszám: 15

Egyenfeszültségű hálózat számítása

Adatok:

$$C_1 = 12 \text{ nF}$$
  $C_2 = 18 \text{ nF}$ $C_3 = 15 \text{ nF}$ $C_4 = 10 \text{ nF}$ $U = 12 \text{ V}$

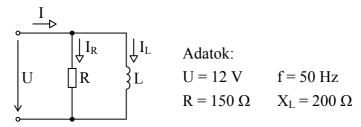
Feladatok:

- a) Határozza meg az eredő kapacitást (C)!
- b) Határozza meg az egyes kondenzátorok feszültségét (U₁, U₂, U₃, U₄)!
- c) Határozza meg a kapacitív hálózatban tárolt energiát (W)!

2. feladat

Maximális pontszám: 15

Párhuzamos RL kapcsolás számítása

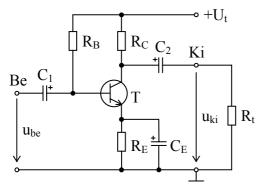
Feladatok:

- a) Határozza meg az áramkörben folyó áramokat (I, I_R, I_L)!
- b) Határozza meg a generátort terhelő impedanciát (Z)!
- c) Rajzolja meg a kapcsolás vektorábráját (szabadkézi vázlat)! A vektorábrában tüntesse fel az U feszültséget valamint az I, I_R, és I_L, áramot!
- d) Határozza meg a tápfeszültség (U) és tápáram (I) közötti fázisszög abszolút értékét (φ)!

3. feladat

Maximális pontszám: 15

Erősítő alapkapcsolás számítása

Adatok:

$$R_B = 1.5 \text{ M}\Omega$$
  $R_C = 4.7 \text{ k}\Omega$ $R_E = 1.5 \text{ k}\Omega$ $R_t = 5 \text{ k}\Omega$ $C_1 = C_2 = 10 \text{ }\mu\text{F}$

A kondenzátorok váltakozó áramú ellenállása a kitűzött feladatok megoldásánál elhanyagolható.

A tranzisztor paraméterei:

$$h_{11E} = 3 \text{ k}\Omega$$
  $h_{21E} = 150$ $h_{22E} = 25 \mu\text{S}$

Feladatok:

- a) Határozza meg a fokozat bemeneti (R_{be}) és kimeneti (R_{ki}) ellenállását!
- b) Határozza meg a feszültségerősítés (Au) értékét!
- c) Határozza meg a kimeneti feszültség (u_{ki}) értékét, ha a vezérlő jelforrás terheletlen kapocsfeszültsége $u_g=5~\text{mV}$, a belső ellenállása pedig $R_g=1~\text{k}\Omega$!

4. feladat

Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott a logikai függvény diszjunktív sorszámos alakja:

$$F^4 = \Sigma^4 (1, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 15)$$

Feladatok:

- a) Egyszerűsítse a diszjunktív függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyiértékű változót "A"-val jelölje!
- b) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt NOT-AND-OR kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.
- c) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt NAND kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

ÖSSZESEN	100		100	
	400		100	
4.	15			
3.	15		60	
2.	15			
1.	15			
12.	3		1	
11.	3		1	
7. 8. 9.	4			
	3			
	3		1	
	4		40	
6.	3		10	
	4			
	3			
	4			
			1	
1.	3			-1
témakör a feladat sorszáma	pontszám	pontszám		
a feladat sorszáma	maximális	elért		a témakör elért
	7. 8. 9. 10. 11. 12. 1. 2. 3.	a feladat sorszama pontszám 1. 3 2. 3 3. 4 4. 3 5. 4 6. 3 7. 4 8. 3 9. 3 10. 4 11. 3 12. 3 1. 15 2. 15 3. 15	a feladat sorszama pontszám pontszám 1. 3 2. 3 3. 4 4. 3 5. 4 6. 3 7. 4 8. 3 9. 3 10. 4 11. 3 12. 3 1. 15 2. 15 3. 15	pontszám pontszám pontszám pontszám pontszám pontszám pontszám pontszáma pontszáma

javito tanàr		
Dátum:		

	elért pontszám	programba beírt pontszám
Teszt		
Feladatsor		

javító tanár	jegyző
Dátum:	Dátum: